

Vi bygger broar

FAMILJEN WINBERG I MOÇAMBIQUE 1996-2009

WINBLADET

1/2009

I förra numret av Winbladet kunde vi läsa om kyrkans uppvaknande. I detta nummer går vi ett steg vidare. Carina har sedan december månad fått vara med om att öppna många dörrar för kyrkan i Mocambique. Trots att församlingarna har ett stort inflytande över människors liv och tänkande så har man inte mycket att säga till om vad det gäller beslutsfattande i landet.

- Församlingens ledare är ofta inte rådfrågade i ett fd kommunistiskt land vilket gör att många HIV/Aids kampanjer inte blir väl mottagna jämfört med tex grannlandet Zimbabwe eller i Kenya, berättar Carina

- Jag har fått vara med att skapa opinion på hög nivå (advocacy) för kyrkan de senaste månaderna, vilket varit mycket spännande.

- Först ägnande vi en vecka åt att lyssna på församlingsledare runt om i landet och deras syn på frågor kring HIV-AIDS kampanjerna, stigma och diskriminering, nationell koordinering och vilka frågor som var viktiga för dem. Efter det tog vi med oss deras åsikter till olika FN organ och stora bilaterala gävgivare som tex DFID (Storbritanniens motsvarighet till svenska Sida), USAID, Sida, Irish Aid och Världsbanken.

- Vi befinner oss just nu i ett sk

“Window opportunity” (en unik möjlighet) då det är politiskt korrekt att involvera sk “faith based organisations” (religiösa organisationer). Det är internationell påtryckningar på Mocambique att involvera civila samhället och kyrkan, säger Carina och vi måste ta till vara denna öppning. Det är en unik möjlighet.

-Tearfund har dessutom en alldeles särskild möjlighet genom att man förenar både traditionella samfund och oberoende evangeliska församlingar, fortsätter hon.

För att ge exempel på och skapa

Kyrkan bygger broar. "I Kristus finns ingen skillnad mellan positiva och negativa. Välj Livet".

förtroende för det kyrkan gör hjälper Tearfund också församlingar och kristna organisationer att bevisa att deras program håller en hög kvalitet i linje med nationella policys och ramar.

- För tillfället arbetar jag tex med Kubatsirana, säger Carina, för att dokumentera deras ar-

bete och skapa åtta modeller som ska användas i en studie. Vi ska där mäta och jämföra en grupp av HIV positiva och föräldralösa barn som fått hjälp av församlingar och en liknande grupp som inte har fått det stödet. Tanken är att kunna mäta och statistiskt bevisa det vi redan vet, att kyrkan "make a difference" (skapar skillnad).

- För en HIV positiv innebär det många gånger skillnaden mellan liv och död att bli uppmuntrad till att HIV testa sig och få tillgång till medicin, förklarar Carina. Att ha någon som hjälper till med undervisning om näringsrik kost och stöd till att skaffa sådan kan också vara skillnaden mellan den vars bromsmediciner fungerar och den som inte klarar av att ta dem.

- Går det att se och mäta en minskning i antalet HIV-smittade barn bland de HIV positiva som fått hjälp av volontärer med tex rådgivning och familjeplanering?

- Det är ett spännande skede just nu för Tearfund i Mocambique och många möjligheter till att skapa en stödjande omgivning där församlingar har visioner, tillgångar och kapacitet att skapa en verklig förändring i HIV-AIDS epidemin, avslutar Carina.

I detta nummer:

Vi bygger broar	1
BNP ökningens paradox	2
Smått & Gott	2
Mediciner o andliga sjukdomar	2
Fest på Sparbanken	3
Reflektioner	4
På G	4
Tacka & Be	4

Kära Winbladsläsare!

Tänk att det redan gått 3 månader av 2009. Påsken står snart för dörren och barnen har snart 2 veckors lov. Livet i Chimoio rullar på som vanligt i ett ganska så högt tempo där familjetid, arbete och skola varvas i en ibland stressig men ombytlig och spännande vardag.

I detta Winblad, det första för året, berättar vi om en spargrups utveckling, opinionsbildning - kampanjer på högssta nivå men du får också på nytt möta HIV på nära håll genom berättelsen om Christina, Moises, Ernatinho och Lucas. Hoppas du hinner ta dig tid att dela vår vardag på detta sätt.

Lärare sökes från september till december 09

I början av februari åkte Ulrica Myhrberg tillbaka till Sverige. Hon var Linnea o Jonathans lärare och Chimoio Internationell Schools stora stöd under fem månader. Vi saknar Ulrica mycket. Vi söker nu efter en ny volontär till augusti månad. Kanske du som läser detta Winblad är intresserad eller att du känner någon lärare som skulle kunna tänka sig att komma till Moçambique? Tjänsten består i att vara ett stöd på barnens skola på förmiddagarna och på eftermiddagarna ha undervisning i svensk och samhällskunskap m.m för våra 3 barn. Är du intresserad hör av dig så berättar vi mer vad det innebär.

CIS krisen över

Chimoio International School (CIS) fortsätter att växa i antalet barn. När vi öppnade portarna igen efter juluppehållet så kunde vi räkna in 21 nya elever från dagis till 8e klass. Nu är det ytterligare 13 så totalt har vi nu 34 nya elever. En helt fantastisk vändning, tack alla ni som bett! Från nästan nedläggning och konkurs till svårigheter att kunna ta emot alla barn. Otroligt! Nu kunde vi ge de andra skolorna en match igen på en idrottsdag som genomfördes den senaste veckan. Vi har också kunnat hyra ut en separat del av skolan och på så sätt få extra inkomster. Vi hoppas också kunna starta kvällslektioner i engelska för vuxna som ska bidra ytterligare till kassan. Guds agenda är verkligen suverän och hans omsorg är över allt förstånd.

Linnea och Marta in action

Mediciner o andliga sjukdomar

Moises, Ernantino och Lucas har alla tre ett gemensamt - de har alla mist sin mamma nyligen. Deras redan tidigare ostabila och sårbara tillvaro har plötsligt blivit totalt kaotisk och oberäknelig utan den person som stod för trygghet och identitet. De har alla tre, vårdat sina mödrar, lagat mat (då de fick tag på någon) och tagit dem till sjukhus. De har levt sig igenom nätter av ångest över att se sina mödrar bli allt svagare. - Det sorgliga är att deras liv kanske hade gått att rädda om de hade accepterat eller fått vård tidigare, berättar Carina för Winbladet.

- Två av mammorna fick regelbundet besökt av Kubatsiranas volontärer, de gjorde vad de kunde men trots detta var det först i slutskedet av sjukdomen som kvinnorna accepterade att ta bromsmediciner, och då var det sent...

- Det är svårt för oss och utifrån ett logiskt resonemang förstå eller förklara den rädsla som ligger bakom dessa kvinnors beslut, fortsätter Carina

- HIV och AIDS manifesterar sig på ett sådant sätt att symptomen liknar sk andliga sjukdomar. Man får huvudvärk, viktnedgång, diarré, flera personer i familjen drabbas (bestraffas) och sjukdom fortsätter trots mediciner m m. Utifrån detta

perspektiv är det enkelt att förstå att den enda förklaringen är att sjukdomen är andlig och att den måste behandlas andligt, dvs av "traditional healer".

- Att prata fakta om HIV och AIDS eller att försöka övertyga och förklara hur bromsmediciner fungerar hjälper inte mot den rädsla som finns för andliga sjukdomar, fortsätter hon.

- Pastorer och kristna hembesökare är de enda som kan förmedla befrielse för människor på djupet. Men först måste vi övertyga dem att vår Gud är större, mäktigare och vi inte behöver vara rädda för andliga sjukdomar om vi har lämnat vårt liv i Guds händer. Pastorerna måste bli utrustade för att tala om den bibliska synen på sjukdomar och helande och den Helige Ande övertyga om att vi är fria, för Jesus har offrats för oss en gång för alla. Till problematiken hör också att de allra flesta pastorer inte har någon teologisk utbildning och ofta bara gått 6 år i skolan.

- Församlingen har en fantastisk möjlighet att forma människors tankar kring dessa frågor, allra helst med tanke på att 60-80 % av befolkningen i södra o centrala Mocambique går regelbundet till kyrkan.

- Men vi måste fördjupa samtalet utöver fakta, vi måste gå djupare än att bara ta människor till kliniken, vi måste beröra människors föreställningar.

- Ett typiskt exempel är Christina, en kvinna som vi besökte för två veckor

sedan, som först efter flera månaders sjukdom accepterade att tas till sjukhuset. Vid ett tidigare besök hade hon smitigt därifrån. Men hon var så svag att hennes liv inte gick att rädda. Hon lämnade efter sig fem barn. Bakom hennes öde finns också en man som hon skildes ifrån för några år sedan, han gifte om sig och fick tre nya barn. När vi besöker honom har den nya frun nyligen dött och lämnat den sjuke mannen med en baby, en två och en fyraåring. En sjuk man har fått 8 barn att försörja. Volontärernas första prioritet är nu att få mannen att överleva genom att få honom att acceptera bromsmediciner.

BNP-ökningens paradox

Den mocambicanska regeringen reflekterade nyligen över de senaste fyra årens utveckling i Moçambique. Ekonomisk utveckling kunde konstateras eftersom bruttonationalprodukten per capita ökat med mer än 50 procent, från 301 US dollar 2004 till 473 dollar 2008. Den ekonomiska tillväxten har ökat med 7 - 8,5 procent årligen under perioden. Dock befars att finanskrisen bromsar tillväxttakten framöver. Redan nu har två stora projekt lagts på is, dammbygget Mphanda Nkuwa och oljeraffineriet i Nacala. Bron över Zambezi-floden vid Caia står dock snart klar med finansiering bl a från Sverige. Detta kan få mycket positiva effekter på ekonomin efter-

som floden är en svår "flaskhals" som försvinner och varor o tjänster kan nu transporteras betydligt snabbare från söder till norr o tvärtom.

Paradoxalt nog syns väldigt lite av de förbättrade levnadsförhållandena, som en 50% ökning skulle förväntas ge, bland gemene man. Kombinationen av kolera, malaria, svältperiod och AIDS gör att de senaste månaderna har skördat fler liv än vanligt. Fyra kistor i samma likbil, två vuxna och två barn, kunde ses i Chimoio i förra veckan. Det talar sitt tydliga språk, BNP ökningen har verkligen inte nått fram till de mest behövande!

Fest på Sparbanken

Vi har anlänt i Catandica, ett samhälle utmed huvudvägen norr ut, 120 km från Chimoio i riktning mot Tete Provinsen och Malawi. Här ska vi vara med på en avslutningsfest av den andra sparomgången i Spargruppen...

När vi anländer har sången och dansen redan börjat och kyrkan vibrerar av trycket från trummorna. Kvinnan som leder sången lyser av inspiration och glädje och församlingen smittas allt mer av hennes entusiasm.

Gruppen, som samlats denna tisdag fm, har anledning att fira. De senaste 6 månaderna har man sparat och lånat i sin egna bank och nu är det dags för "avbetalning".

Sången tystnar och gästerna välkomnas och får möjlighet att säga några korta ord liksom journalisten från Radio Moçambique.

Nu följer ett skrivet tal med uttryck av tack till Alfalit Moçambique för stödet till spargruppen och dess enskilda medlemmar. I talet framkommer också information om vad gruppen åstadkommit under de senaste sex månaderna. Gruppen hade 58 medlemmar när de började spara denna omgången

men av olika anledningar är det endast 49 som nu är kvar. Tillsammans har de lyckats få ihop 191.379 Mts (ca 63.000 kr) genom att varje person sparat och lånat av den egna banken. Man har lyckats investera i en tomt och byggt ett hus där gruppen i framtiden kommer att fortsätta med sin verksamhet. Gruppens ledande kommitté tackades på ett särskilt sätt men framförallt vill man ge Gud äran för att många medlemmar nu tagit sig ur sitt totala beroendeskap genom nya kunskaper om hur man ska organisera sin familjeekonomi och business.

Sedan tar vittnesbörden vid och samtliga uttrycker en oerhörd tacksamhet till Gud och över att de får vara medlemmar i denna spargrupp

- Gud öppnade en kanal för mig genom denna spargrupp, säger Juanita. Nu kan jag snart investera i en frysk till min restaurang och vem vet, kanske t o m en dator i framtiden. Vi vill se utveckling i våra liv, inte fattigdom. Vill du vara med så passa på, alla är välkomna, avslutar hon.

- Jag vill också tacka Gud för förmånen att få vara med i denna grupp, fortsätter Clara i det andra vittnesbördet. Jag har lyckats bygga om mitt hus med stadiga väggar och ett nytt tak tack vare lånet jag tog. Jag lever ensam med mina barn och har ingen man men det kan ingen tro när de ser hur bra jag har det ordnat hemma. Det är tack vare vår spargrupp som jag äntligen lyckats organisera mitt liv avslutar Clara.

- Jag har lyckats lägga cementgolv i mitt hus tack vare lånet jag fick, utropar Luisa med ett stort leende. Mina vänner avrådde mig från att gå med i spargruppen men mina barn övertalade mig att chansa. Vilken tur att jag lyssnade på mina barn. Gud har välsignat mig rikligen. Nu kan jag också berätta för andra om hur mitt liv har förvandlats,

Luisa får en kraftig applåd när hon går och sätter sig och en annan kvinna ställer sig upp och börjar sjunga en sång på lokalspråket shona. Snart är alla i lokalen uppe på benen och sjunger o dansar. Glädjen och frimodigheten är mycket påtaglig.

Så kommer programmets höjdpunkt. Varje medlem ska få tillbaka sitt sparkapital plus ränta och den sk vinsten. Spargruppens ordförande och sekreterare håller i utdelandet av kuverten med de pengar som varje person kämpat för att klara av. De övriga kommittémedlemmarna, kassören o kontrollanterna hjälper flera kvinnor att kontrollera pengarna.

Sekreteraren ropar ut namnet på varje medlem och hur mycket var o en har lyckats spara och hur pengarna vuxit i ränta och vinst. Varje gång ett kuvert räcks över jublar hela menigheten. Det är verkligen fest.

När Juanita får sitt kuvert som innehåller närmare 15.000 mts (ca 5.000 kr) utbrister hon i glädjedans och

snart är lovsången igång på nytt.

När alla fått sina pengar och det är konfirmerat att allt stämmer så avslutas dagens program med tacktal och uppmuntran att gå vidare och fortsätta att utvecklas. Pastorer och politiker m fl uttrycker ännu en gång tacksamhet till Alfalit för detta initiativ.

Juanita inbjuder oss till sin restaurang för lunch men innan dess får vi möjlighet att besöka spargruppens nybyggda hus några kvarter bort. Huset saknar fortfarande dörrar och fönster men inom en vecka ska det vara inflyttningsklart,

lovor kommitténs ordförande Maria Goncalvez.

Kassören, Tiago Manuel, är inte helt säker eftersom snickaren ännu inte gjort klart fönsterkarmarna.

- Jag är på snickaren varje dag eftersom jag är orolig att våra pengar ska användas till annat, fortsätter Tiago. Nästa steg är att tillverka bänkar och bord men då får vi be varje medlem om ytterligare 100 Mts (ca 30 kr).

- Det ska bli mycket roligt när vi snart kan flytta in i vårt hus och ha vår egen lokal för att växa i, säger sekreteraren Joao Carlos. Det finns många, som idag inte är med i vår spargrupp, som frågat om de får bli medlemmar när vi börjar spara igen om 10 dagar. Vi kan säkert bli upp emot 100 personer nästa omgång men då kanske det är bättre om vi delar upp oss i två grupper. Snacka om snabb utveckling.

Pengarna lämnas över

Juanita vill lämna fattigdomen bakom sig

Kommittén samlad utanför gruppens hus

Adress:
Fam. Winberg
Caixa Postal 355,
Chimoio, Moçambique

Telefon: +258-251-24500
Mobil +258-82-59 95 420
E-post: larsakewinberg@gmail.com
Skype: lars.carina.winberg

Vill du se och läsa mer så gå in på vår facebook: [Lars Winberg](#)

Till Sist

Regnperioden går mot sitt slut. I centrala Mocambique har vi inte lidit av översvämningar i år men andra delar av landet är just nu drabbade liksom flera andra länder i Södra Afrika. Många människor i Mocambique har det tufft med mat då skörden är försenad pga att regnet kom sent. Många behöver hjälp för att ha något att äta varje dag.

På G

Vi firar påsk helg i Nampula med familjen och träffar sedan Ciders och Manu, andra SAM familjer i Moçambique.

I maj åker Carina till Angola för att besöka församlingar och kristna organisationer

I juli bli det England och ev en sväng till Sverige för Carina och Linnea.

Så till sist går våra tankar till påskens budskap

En levande Gud, ett levande Hopp!
Utan påsken vore Julen meningslös.
En riktig välsignelserik påskhelg önskar vi.

Carina, L-Å Linnéa, Jonathan &
David

Reflektioner

Matteus 5 13-16

"Ni är jordens salt. Men om saltet mister sin kraft hur ska man få det salt igen?"

"Ni är världens ljus. Ert ljus ska lysa för alla människor så att de som ser era goda gärningar prisar er far i himlen".

Psaltaren 12 6

"De arma lider övervåld och de fattiga klagar därför vill jag stå upp, säger Herren".

Jesaja 1 17

"Låt oss göra vad gott är. Visa förtryckaren på bättre vägar, skaffa den faderlöse rätt, utför ånkas sak".

Vilka karakteristika har salt?

Salt konserverar

Vi ska vara den profetiska rösten som bevarar Guds helighet, etiska och moraliska värden i vår omgivning.

Salt helar

Vi ska hela eller lindra de som lider av fysisk, emotionell, andlig och social smärta i vår omgivning.

Salt ger smak

Vi ska ge extra krydda på tillvaron genom att spegla

Kristus. Hopp till de som inget har, till de som får utstå våld, till de faderlösa.

Ljus skingrar mörkret, sprider värme och avslöjar sanningen.

Om saltet mister sin salta duger det inte annat till än att kastas bort.

Har vi mist vår salta när vi:
- väljer att tyst tåga när orättvisorna i världen fortsätter.

- väljer att förbli åskådare när barn blir utsatta, utnyttjade eller mister sitt arv.

- När kristna värden inte längre respekteras.

Har vi mist vår lyskraft när:

- vi inte längre lyser för andra än för oss själva.

- vi inte längre sprider hopp och tro på en framtid

- vi stänger dörren för tiggaren, vänder bort blicken för gatubarnen, inte vill dela med oss av alla våra välsignelser till en broder i nöd?

- vår tid, våra motiv mer är styrda av vår egna ambitioner än Guds?

Det är lätt i Moçambique

att bli så trött av alla behov att hjärtat hårdnar och känslorna stänger av. Det är lätt i Sverige att hjärtat hårdnar för vi har det så bra.

Framförallt vad du ska bevara så ska du bevara ditt hjärta.

Herre, arbeta med oss, forma oss, förvandla oss, bevara våra hjärtan

- så att vi kan fortsätta tjäna de mest utsatta och fattiga i denna orättvisa värld och inte tappa bort glöden och nöden för medmänniskan.

- så att vi kan fortsätta att sprida Guds kärlek till upprättelse och befrielse för människor i fattigdom och totalt mörker.

Psaltaren 37

"Förtrösta på Herren och gör det goda, så får du bo i ditt land och leva trygg. Ha din glädje i Herren, han ger dig allt vad ditt hjärta begär. Lagg ditt liv i Herrens hand. Lita på honom, han kommer att handla. Han skall låta din rätt lysa som gryningsljuset, din rättvisa sak som middagssolen. Var stilla inför Herren, vänta på Honom".

Tacka & Be

⇒ Tacka för goda skolresultat för våra grabbar.

⇒ Tacka för hälsa och krafter som gör att vi kan engagera oss i de uppgifter vi fått.

⇒ Bed om fortsatt vägledning i Kubatsirana. Just nu kämpar de med ekonomin och sin försatta identitet inför framtiden.

⇒ Bed för Allianskyrkans HIV/Aids arbete i Moçambique. Just nu står det helt stilla pga ledarskapsproblem och dålig organisation.

⇒ Bed för vishet i alla svåra beslut vi står i vad det gäller Alfalits fortsatta utveckling.

⇒ Bed för beskydd under planerade resor. Bed för att vi som familj på ett bra sätt ska kunna hantera att leva "särbo" under perioder.

⇒ Bed för Linnea som har det tufft i skolan. Det ställs höga krav på henne i förhållande till hennes ålder. Ännu har hon inte hittat någon ny kompis som det fungerar bra med efter att de tre bästa vännerna flyttat.

⇒ Bed om fortsatt vishet i funderingar inför framtiden.